

Organ: Äldrerådet
Tid: 23.09.2026 Klockan: 13:30 -
Plats: Y3.08 Svan

Paragrafer: 23 - 35

Deltagare:

Namn

Aro Erkki	medlem
Axell Ulf	medlem
Berg Pia	II viceordförande
Bogren Christer	medlem
Finne Tarja	medlem
Grönvall-Streng Ulla	medlem
Knuts Gun	medlem
Käcko Guy	medlem
Lillas Alice	ordförande
Lönnqvist Görel	medlem
Mandell Irmeli	I viceordförande
Mannfolk Lars-Erik	medlem
Runsala Eila	medlem
Skåtar Ralf	medlem

Övriga deltagare:

Minkkinen Henna	organisationsrepresentant, Vasanejdens minnesförening rf
Kotanen Heidi	sektorijohtaja, ikäihmisenet
Pellfolk Tony	verksamhetsområdesdirektören för hem- och boendeservice
Ikkala-Västi Annika	sekreterare
Holming Yvonne	föredragande
Kivimäki Berit	föredragande
Mylläri Kirsti	föredragande
Widd Christine	föredragande

Organ: Äldrerådet

Tid: 23.09.2026 Klockan: 13:30 -

Plats: Y3.08 Svan

Ärendeförteckning:

§ nr	Ärende	Sida
23	Sammanträdet öppnas – laglighet och beslutsförhet	3
24	Val av protokolljusterare	4
25	Godkännande av sammanträdet arbetsordning	5
26	Ändring av användningsändamål, servicesedel för lagstadgad ledighet inom närståendevården	6
27	Servicesedelvården inom regelbunden hemvård och serviceboende med heldygnsomsorg	8
28	Socialvårdens servicehandledning för äldre	9
29	Mat- och städtjänster inom äldreomsorgen	10
30	Svar på fullmäktigemotion om återställande av kvaliteten i mattjänsterna för äldre	11
31	Svar på Kaskös ställningstagande	13
32	Initiativ till ovph Äldrerådet i Jakobstad	14
33	Aktuellt inom äldreomsorgen	15
34	Övriga eventuella ärenden	16
35	Sammanträdet avslutas	17

Österbottens välfärdsområde / registratur
Sandviksgatan 2–4, 65130 Vasa
registrator@ovph.fi

23

Sammanträdet öppnas – laglighet och beslutsförhet

Äldrerådet 23.09.2026

Enligt 148 § i förvaltningsstadgan beslutar organen om tid och plats för sina sammanträden.

Enligt 149 § i förvaltningsstadgan ska kallelsen till sammanträdet utfärdas av ordföranden eller, om han eller hon är förhindrad, av vice ordföranden. I kallelsen ska man ange tid och plats för sammanträdet samt de ärenden som ska behandlas.

Enligt 157 § i förvaltningsstadgan ska ordföranden när han eller hon har öppnat sammanträdet konstatera vilka som är närvarande samt om sammanträdet är lagligen sammankallat och beslutfört.

Enligt 108 § i lagen om välfärdsområden (611/2021) är andra organ än fullmäktige beslutföra när över hälften av ledamöterna är närvarande.

Ordförande öppnar sammanträdet.

Beslut:

24

Val av protokolljusterare

Äldrerådet 23.09.2026

Enligt 167 § i förvaltningsstadgan för Österbottens välfärdsområde justeras protokollet på det sätt som organet beslutat.

Protokollet kan undertecknas och justeras elektroniskt.

Till protokolljusterare föreslås medlemmar i bokstavsordning från listan så att man alltid väljer de två följande förtroendevalda som står i tur att fungera som protokolljusterare.

Till protokolljusterare föreslås: Christer Bogren och Tarja Finne.

Föreslås, att protokollet justeras elektroniskt.

Beslut:

25

Godkännande av sammanträdets arbetsordning

Äldrerådet 23.09.2026

Enligt 149 § i förvaltningsstadgan för Österbottens välfärdsområde ska kallelsen till sammanträdet utfärdas av ordföranden eller, om han eller hon är förhindrad, av vice ordföranden. I kallelsen ska man ange tid och plats för sammanträdet samt de ärenden som ska behandlas.

Föredragningslistan ska innehålla en redogörelse för de ärenden som ska behandlas och förslag till organets beslut. Den ska sändas i samband med kallelsen till sammanträdet, om inte särskilda skäl förhindrar detta.

Föreslås, att föredragningslistan godkänns som arbetsordning.

Beslut:

26

Ändring av användningsändamål, servicesedel för lagstadgad ledighet inom närståendevården

Äldrerådet 23.09.2026

ÖVPH/5411/00.02.04.00/2026

Beredare Björkqvist Monika
Pellfolk Tony

Tilläggsuppgifter: telefonnummer: 06 218 1111 (växel), fornamn.efternamn@ovph.fi

Inom stödet för närståendevård finns det två olika servicesedlar med skilda syften:

1. Servicesedel för närståendevårdarens lagstadgade ledighet, är avsedd för att ordna vården av den vårdbehövande under den tid närståendevårdaren har rätt till lagstadgad ledighet enligt lag om stöd för närståendevård (937/2005).
2. Servicesedel för avlastning, är avsedd att användas för att stödja närståendevårdaren och underlätta vardagen utifrån den vårdbehövandes och familjens individuella behov.

Enligt lag om stöd för närståendevård (937/2005) ska välfärdsområdet under ledigheten ordna vården av den vårdbehövande på ett ändamålsenligt sätt. Syftet med den lagstadgade ledigheten är att ge närståendevårdaren faktisk avlösning och möjlighet till återhämtning från sitt vårduppdrag. Detta förutsätter att den vårdbehövandes behov av vård, omsorg och tillsyn tryggas under ledigheten.

I nuläget ordnas närståendevårdarens lagstadgade ledighet i Österbottens välfärdsområde genom bland annat intervallvård, avlösarservice, dagverksamhet, familjevård eller servicesedel. Den servicesedel som används för lagstadgad ledighet kan enligt gällande tillämpningsdirektiv användas för hemvårdens service (vård och omsorg) eller städning. För närvarande har servicesedeln för närståendevårdarens lagstadgade ledighet använts för städning främst i Vasa, Korsholm och Laihela. Städning är dock en stödtjänst som riktar sig till hemmets underhåll och ersätter inte den vård, omsorg eller tillsyn som den vårdbehövande behöver under närståendevårdarens ledighet. Om servicesedeln används enbart för städning kvarstår vårdansvaret hos närståendevårdaren, vilket innebär att syftet med den lagstadgade ledigheten inte uppfylls.

För att säkerställa en lagenlig, ändamålsenlig och likvärdig tillämpning inom välfärdsområdet bör servicesedeln för lagstadgad ledighet användas för tjänster som tryggar den vårdbehövandes vård och omsorg under närståendevårdarens ledighet, så som hemvård eller annan ersättande omsorg. Städning kan vid behov beviljas som stödtjänst enligt 19 § i socialvårdslagen i enlighet med välfärdsområdets fastställda kriterier efter individuell bedömning av servicebehovet.

Verksamhetsområdesdirektör för hem- och boendeservice Pellfolk Tony

Äldrerådet ges möjlighet att diskutera förslaget att servicesedeln för närståendevårdarens lagstadgade ledighet fr.o.m. den 1.1.2027 inte längre ska kunna användas för städning. Förslaget innebär att servicesedeln för närståendevårdarens lagstadgade ledighet endast används för sådana vård- och omsorgstjänster som ersätter närståendevårdarens vårdinsats under den lagstadgade ledigheten.

Städning kan vid behov beviljas som separat stödtjänst enligt socialvårdslagen utifrån en individuell bedömning av servicebehovet och gällande kriterier.

Beslut:

Bilagor

Bilaga 1 Servicesedlar_Tillämpningsdirektiv för stöd för närståendevård 2027

Bilaga 2 Jämförelse mellan olika välfärdsområden

Distribution

27

Servicesedelvården inom regelbunden hemvård och serviceboende med heldygnsomsorg

Äldrerådet 23.09.2026

ÖVPH/5595/00.02.04.00/2026

Beredare Widd Christine
Tilläggsuppgifter: telefonnummer: 06 218 1111 (växel), fornamn.efternamn@ovph.fi

Enligt lagen om servicesedlar inom social- och hälsovården (569/2009) kan välfärdsområdet ordna tjänster genom att bevilja klienten en servicesedel för anskaffning av service från en godkänd privat serviceproducent.

De nationella riktlinjerna förutsätter att välfärdsområdet fastställer skäliga maximala servicesedelvården som tryggar klientens möjlighet att välja serviceproducent oberoende av den egna ekonomiska situationen.

För regelbunden hemvård och serviceboende med heldygnsomsorg ligger klienternas betalningsförmåga till grund för fastställandet av servicesedelns värde.

I enlighet med lagen om servicesedlar ska det dessutom vara möjligt att individuellt höja servicesedelvärdet om klientens eller familjens försörjning annars äventyras. Prövningen grundar sig då på en helhetsbedömning av klientens ekonomiska situation.

På äldrerådets möte presenteras välfärdsområdesstyrelsens fastställda maximala värden för servicesedlar för regelbunden hemvård och serviceboende med heldygnsomsorg samt huvuddragen för hur klienternas individuella servicesedelvården bestäms.

Verksamhetsområdesdirektör för hem- och boendeservice Pellfolk Tony

Äldrerådet antecknar presentationen för kännedom.

Beslut:

Bilagor

Distribution

28

Socialvårdens servicehandledning för äldre

Äldrerådet 23.09.2026

ÖVPH/5593/00.02.04.00/2026

Beredare Holming Yvonne

Tilläggsuppgifter: telefonnummer: 06 218 1111 (växel), fornamn.efternamn@ovph.fi

Socialvårdens digi-aspa öppnar från och med 29.9.2026 en telefonlinje för äldre över 65 år.

Syftet med den nya telefonlinjen är att göra det enklare för personer över 65 år inom Österbottens välfärdsområde och deras anhöriga att få en första bedömning av situationen och därmed snabbare kunna ge rätt stöd och service.

På sikt hoppas vi också att telefonlinjen ska frigöra tid för personalen som arbetar direkt med klienterna.

Telefonlinjen är en direktnummer med andra ord klienten/anhöriga behöver inte välja mellan olika inspelade alternativ.

Presentation av äldreservicelinjen, som bilaga.

Sektordirektör för äldre personer Kotanen Heidi

Äldrerådet tar del av presentationen och har möjlighet att diskutera och kommentera innehållet.

Beslut:

Bilagor

Bilaga 3 Presentation äldreservicelinjen_ Ikäihmisten palvelulinjan esittely

Distribution

29

Mat- och städtjänster inom äldreomsorgen

Äldrerådet 23.09.2026

ÖVPH/5615/00.02.04.00/2026

Beredare Mylläri Kirsti

Tilläggsuppgifter: telefonnummer: 06 218 1111 (växel), fornamn.efternamn@ovph.fi

Servicechef Kirsti Mylläri redogör för verksamheten samt de principer som ligger till grund för mat- och renhållningstjänsterna för äldre inom Österbottens välfärdsområde.

Verksamhetsområdesdirektör för hem- och boendeservice Pellfolk Tony

Antecknades för kännedom efter diskussion.

Beslut:

Bilagor

Distribution

30

Svar på fullmäktigemotion om återställande av kvaliteten i matjänsterna för äldre

Äldrerådet 23.09.2026

ÖVPH/2503/00.02.00/2026

Beredare Kotanen Heidi
Mylläri Kirsti

Tilläggsuppgifter: telefonnummer: 06 218 1111 (växel), fornamn.efternamn@ovph.fi

SDP:s och Sannfinländarnas fullmäktigegrupper lämnade in en motion 30.3.2026. I motionen uttrycks en oro för att de senaste sparåtgärderna har försämrat kvaliteten och näringsvärdet i matjänsterna för äldre, i synnerhet i och med att det mjuka brödet och efterrätterna tagits bort. Dessutom poängteras att förändringarna har gjort det svårare att äta för dem som har tuggsvårigheter och att efterrätterna är viktiga för vätske- och näringsintaget.

Ur ett kvalitets- och näringsmässigt perspektiv betonar servicebeskrivningen för matjänsterna inom boendeservicen för äldre att måltiderna ska vara näringsmässigt fullvärdiga, mångsidiga och varierande. I planeringen av matsedeln beaktas de äldres särskilda behov, såsom tuggsvårigheter och individuella dieter.

Förändringarna i matjänsterna är en del av harmoniseringen och utvecklingen av servicen, inte en försämring av kvaliteten. Man har sett till att matjänsternas kvalitet och näringsvärde bevarats och att måltiderna uppfyller näringsrekommendationerna och stöder de äldres välbefinnande.

Ändringarna i matjänsterna har gjorts med tanke på harmoniseringen och förenhetligandet av servicen, för att alla klienter ska ha en jämlik möjlighet att få högklassiga och näringsmässigt fullvärdiga måltider. Målet med förändringarna har inte varit att försämma servicekvaliteten, utan att säkerställa en enhetlig och högklassig service i hela välfärdsområdet.

Enligt servicebeskrivningen är mjukt bröd en väsentlig del av måltiden, speciellt för dem som har tuggsvårigheter. Efterätter, såsom saftkrämer och kvarg, stöder vätske- och näringsintaget och gör måltiderna trevligare. Vid planeringen av matsedeln beaktas klienternas önskemål och respons, och specialdieter tas i beaktande.

Klienterna och deras närstående har möjlighet att ge respons om matjänsterna, och responsen beaktas vid utvecklingen av servicen.

Ekonomisk bakgrund och harmonisering av servicenivån

Servicenivåerna inom mat- och städtjänsterna har granskats som en del av anpassningen av välfärdsområdets ekonomi och de krav som ställts på inhouse-bolagen. Enligt den mellanrapport som gavs till välfärdsområdets ledningsgrupp 31.3.2026 uppgår det besparingskrav som ställts för åren 2025–2026 till totalt 5,94 miljoner € och därtill uppgår sparmålet för år 2027 till 2,4 miljoner.

Kostnadseffektivitet har sökts bl.a. med hjälp av förenhetligade tjänster och gemensamma matsedlar (t.ex. efterrättspraxisen) samt gemensamma anvisningar för livsmedelsinköp.

Matjänsternas kvalitet och näringsvärde har inte försämrats, utan förändringarna är en del av harmoniseringen och utvecklingen av servicen. I enlighet med servicebeskrivningen är måltiderna näringsmässigt fullvärdiga och mångsidiga, och särskilda behov beaktas. Responskanalerna är i bruk och klientresponsen tas i beaktande vid utvecklingen av servicen. Välfärdsområdets mål är att trygga kvaliteten och näringsvärdet i matjänsterna för äldre även i fortsättningen.

Sektordirektör för äldre personer Kotanen Heidi

föreslår, att äldrerådet antecknar svaret på fullmäktigemotionen för kännedom och flyttar över motionen för behandling till styrelsen, som i sin tur ger svaret på fullmäktigemotionen som redogörelse till områdesfullmäktige. Styrelsen föreslår för fullmäktige, att motionen härmed är slutbehandlad.

Beslut:

Bilagor

Bilaga 4 Fullmäktigemotion Återställande av kvaliteten i äldres måltidstjänster

Distribution

31

Svar på Kaskös ställningstagande

Äldrerådet 23.09.2026

ÖVPH/4850/00.02.04.00/2026

Beredare Kotanen Heidi
Tilläggsuppgifter: telefonnummer: 06 218 1111 (växel), fornamn.efternamn@ovph.fi

Svar på Kaskös ställningstagande finns som bilaga till ärendet.

Sektordirektör för äldre personer Kotanen Heidi

Antecknas för kännedom och förs till styrelsen för kännedom.

Beslut:

Bilagor

- Bilaga 5 Erikoissairaanhoidosta kotiutumisen ohjeistuksen kehittämistarpeet ja kotiuttaminen Kaskisiin
- Bilaga 6 Svar på Kaskös ställningstagande

Distribution

32

Initiativ till ovph Äldrerådet i Jakobstad

Äldrerådet 23.09.2026

ÖVPH/5402/00.02.04.00/2026

Beredare Kotanen Heidi
Tilläggsuppgifter: telefonnummer: 06 218 1111 (växel), fornamn.efternamn@ovph.fi

Äldrerådet i Jakobstad har lämnat ett ställningstagande den 5 april 2026. I ställningstagandet ombeds välfärdsområdet utreda om patientuppgifterna kunde kompletteras med en notering som visar om kunden inte använder digitala tjänster. Om kunden inte använder digitala tjänster skulle hen kunna informeras per telefon, SMS eller brev.

I Österbottens välfärdsområde är det möjligt att få service utan att använda digitala tjänster. Tidsbokning och förfrågningar per telefon är alltid ett alternativ till digitala tjänster. Besökstexter efter mottagningar skickas inte automatiskt hem till kunden, utan kan på begäran skickas till kunden. När det gäller andra undersökningar, till exempel laboratorieundersökningar, kan de också bokas per telefon. Laboratoriesvar meddelas kunden endast om resultaten avviker från det normala.

I samband med en vårdkontakt med en läkare eller sjukskötare ska man alltid komma överens om hur en eventuell uppföljning ordnas och hur svaren på de beställda undersökningarna ges. I samband med detta bör man även kontrollera om patienten har möjlighet att exempelvis läsa sina uppgifter via MittKanta. Om kunden inte kan använda digitala tjänster kan uppföljningen ordnas på annat sätt, exempelvis per telefon eller brev.

Den utvecklingsidé som lyfts fram i initiativet har förts till arbetsgruppen för behandling av klientuppgifter inom hälso- och sjukvården för utredning. Arbetsgruppen sammanträdde den 2 september 2026. Förslaget om användningen av digitala tjänster och införandet av en notering om detta i patientdatasystemet behandlades på arbetsgruppens sammanträde. Förslaget godkändes och kommer att föras vidare till 2M-IT för implementering i patientdatasystemet.

Sektordirektör för äldre personer Kotanen Heidi

föreslår att svaret på Jakobstads äldreråds initiativ ska godkännas och tillställas styrelsen för kännedom.

Beslut:

Bilagor

Bilaga 7 Initiativ till ovph Äldrerådet i Jakobstad

Distribution

33

Aktuellt inom äldreomsorgen

Äldrerådet 23.09.2026

ÖVPH/5415/00.02.04.00/2026

Beredare Pellfolk Tony
 Kotanen Heidi

Tilläggsuppgifter: telefonnummer: 06 218 1111 (växel), fornamn.efternamn@ovph.fi

Tony Pellfolk och Heidi Kotanen redogör för aktuella frågor inom äldreomsorgen.

Verksamhetsområdesdirektör för hem- och boendeservice Pellfolk Tony

Äldrerådet antecknar den erhållna redogörelsen för kännedom efter diskussion.

Beslut:

Bilagor

Distribution

34

Övriga eventuella ärenden

Äldrerådet 23.09.2026

Enligt 160 § i Österbottens välfärdsområdes förvaltningsstadga avgörs ärendena vid ett sammanträde på föredragning av en tjänsteinnehavare. Enligt 159 § i förvaltningsstadgan kan organet om föredraganden föreslår eller om en ledamot framställer ett understött förslag med majoritetsbeslut ta upp till behandling ett ärende som inte nämns i kallelsen till sammanträde.

Under denna paragraf kan man exempelvis delge information, upplysa om ärenden, väcka motioner och ställa frågor.

Nästa sammanträde hålls 4.11.2026 kl. 14.00, Teams.

Beslut:

35

Sammanträdet avslutas

Äldrerådet 23.09.2026

Sammanträdet avslutas.

Beslut: